

ÜNNEPÉLYES KULTÚRHÁZÁTADÁS

Felemelő pillanatok tanúi lehettek azok, akik részt vettek a szapi kultúrház ünnepélyes átadásán március 16-án. Az ünnep kettős volt, hiszen egyrészt emlékezni érkeztek a szapiak a forradalomra, másrészt a felújított kultúrházat is megcsodálhatták.

„Hivatalba lépésemkor az önkormányzat vezetésével célul tűztük ki az összes középület felújítását. Az első munkáink közé tartozott a kultúrház felújításának és átépítésének tervdokumentációja, majd 2018-ban sikerült pénzforráshoz jutnunk az épület hőszigetelésére, a fűtésrendszerének, a konyha és az álmennyezetének felújítására, valamint a nyílászárók cseréjére. A következő években felépítettük a tűzoltószertárat, 2024 nyarán felújítottuk a kultúrház mosdóit, ősszel pedig a községi hivatal irodáit. Ezt követően 2025 februárjában egy nagy álmunk vált valóra, amikor elkezdtuk felújítani a kultúrház belterét. A közel 50 éves épület

Soós Klaudia felvétele

teljesen megújult, új padlózatot, ajtókat kapott, kifestettük a falakat, büfét alakítottunk ki, illetve klimatizációt és riasztót szereltünk be. A munkálatokat a szapi kisüzem dolgozói végezték rekord 4 hét alatt” – mondta el a felújításról Miklós Ferenc polgármester, aki hozzátette, hogy a modernizált kultúrház jelentős mértékben hozzájárul községünk

közösségfejlesztéséhez, hiszen a közösségteremtés színhelyének a kultúrház ad teret. Kéri a lakosokat, vigyázzanak rá és óvják, hogy még hosszú évekig tudjuk használni rendezvények, ünnepeink és egyéb más alkalmak megszervezésére.

A felújítás nem csupán fizikai értelemben adott új külsőt az épületnek, hanem megerősítette azt a közösségi funkcióját is, amelyet már több mint öt évtizede betölt. A kultúrház a közös ünnepek, rendezvények és találkozások színtere, mely mostantól korszerű és méltó környezetben fogadhatja az itt élőket.

A rendezvény méltó lezárásaként az ünnepi szalag átvágásával hivatalosan is birtokba vehette a közösség a megújult épületet. A szalagot Miklós Ferenc polgármester és Berényi József Nagyszombat megye alispánja közösen vágta át.

Kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk!

Miklós Ferenc polgármester,
a képviselő-testület tagjai és a község alkalmazottai

TÍZ ÉVE A FALU ÉLÉN

Valamivel több, mint tíz esztendő telt el azóta, hogy a falu lakossága Miklós Ferencnek szavazott bizalmat a helyhatósági választásokon, így 2014. november 15-én lépett hivatalba polgármesterként. Azóta sok víz lefolyt már a sokat emlegetett Dunán, számos történés és fejlesztés színesíti Szap modernkori történelmét. Most visszatérünk az elmúlt évtizedre.

Polgármester úr, miért döntöttél úgy annak idején, hogy indulsz a faluvezetői székért?

Hivatalba lépésem előtt négy évet képviselőként tevékenykedtem, ezáltal volt lehetőségem mélyebben betekinteni az önkormányzati munkába. Az emberekkel való munka közel áll hozzám, tenni akartam a községért, a közösségért, de mégis volt bennem valamiféle izgatottság, hiszen a szülőfalum önkormányzatáért fogok nap mint nap dolgozni, ami óriási felelősséggel jár. Meggyőződésem és számomra egy természetes folyamat, hogy a lakossággal való hosszan tartó együttműködés egyik alapköve a kölcsönös tisztelet, amin minden nap alázatosan dolgozni is kell.

Milyen volt a kezdet?

Az első naptól kezdve keményen bevettem magam a munkába, tudva azt, hogy szülőfalum csak akkor lesz sikeres, ha párhuzamosan dolgozunk a fejlesztések és a közösségi élet építésén. Ebben az

Polgármesteri szerepben a Szapi Halásznapi megnyitóján

időszakban szinte csak aludni jártam haza, mindent bevettem, hogy elinduljunk a fejlődés útján. Világos volt számomra, hogy a költségvetésünk nagyon alacsony, ezért az egyetlen megoldás az lesz, ha kihasználjuk a támogatási rendszer lehetőségeit, és pályázati forrásokból merítünk a rendezvényeink megszervezésére és a fejlesztések finanszírozására. Az első sikeres projektjeink közt volt a Szapi Halásznapi megszervezése, amit az akkori önkormányzat vezetőségével együtt álmodtunk meg. A kultúra és a közösségi összetartozás párosításával egy remek hangulatú falusi rendezvényt sikerült szervezni, ahol az összes korosztálynak kínáltunk szórakozást. Mára a Szapi Halásznapi a szórakozás mellett hagyományörző rendezvénné nőtte ki magát. Színvonalas szervezésére minden évben nagy hangsúlyt fektetünk, hiszen ezen rendezvényünkkel tisztelgünk az őseink előtt, akik ezt a falut évszázadokkal

ezelőtt megalapították. A közösségi élet további fellendítéséhez szükséges volt a falusi szervezetekkel való együttműködés biztosítása. Büszke vagyok arra, hogy tömegszervezeteink kiválóan működnek, a szervezetek elnökeivel, vezetőségi tagjaival nagyon jó viszonyt ápolunk és sikeresen is együttműködünk. Közös programokat igyekszünk szervezni, amelyeken minden korosztály számára biztosít szórakozást.

További sikernek könyvelem el a 2016 óta tartó négyes testvértelepülési megállapodást Kamond (Magyarország), Jedd (Erdély), Palágykomoróc (Kárpátalja) településekkel, melyet ünnepélyes keretek között sikerült megkötni Jeddén 2016. április 15-én, amivel a magyar identitásunkat erősítjük. Örülök, hogy a négy országban élő lakosok mély barátságokat alakítottak ki egymás között, és folyamatosan kapcsolatot tartanak egymással.

Milyen pályázati lehetőségeket sikerült kihasználni a fejlesztések terén?

Tudatában voltam, hogy egy közösség sikeres működéséhez az infrastruktúrát is be kell biztosítani. Építésztechnológiai végzettségemet kihasználva saját erőből tervdokumentációkat kezdtem kidolgozni szinte az összes középület felújítására. Ebben az időszakban nappal a hivatal zökkenőmentes működésével, éjjel pedig a tervdokumentációk kidolgozásával teltek a mindennapok. Nagyon megterhelő volt, de tudatában voltam, hogy ha nem indulunk nagy sebességgel, akkor az meghosszabbíthatja az akkor már nagyon előregedett és elhasználódott épü-

A Csallóközi Városok és Falvak Társulásának nagygyűlésén 2024 őszén

leteink felújítási lehetőségeit. Tíz év alatt sikerült felújítanunk szinte az összes középületünket, energiatakarékosabbá váltak, amit az energiaszámlákon is érzékelünk, ezáltal gazdaságilag kicsit könnyebben tudunk lélegezni. Ahhoz, hogy az adott fejlesztés sikertörténété váljon, és a közösséget szolgálja, nagyon hosszú és felelősségteljes út vezet. A pénzforrás lehetőségének megnyeréséhez szükségesek a mérnöki előkészületi munkálatok, szakzerű pályázati kérvény és annak mellékleteinek kidolgozása, valamint az elnyert pályázat kimerítése, ami magába foglalja a tervdokumentáció szerinti pontos kivitelezést és az elszámolást. Ez egy komplex folyamat, ami éveket is igénybe vehet, mire kézzelfoghatóvá válik. Ezt a receptet nem én találtam ki, az országban az összes önkormányzat így működik, és biztos vagyok abban is, hogy az ország összes önkormányzati vezetője ebben a szellemben végzi a munkáját. A folyamat egyforma, mégis két egyforma falu, mivel a prioritások és a lehetőségek mindenhol mások.

Számos pozitív eredmény után milyen sikereket lehet még elkönyvelni?

Számomra siker az is, hogy gépparkunk egy olyan stabil állománnyal rendelkezik, ami a közterületek karbantartásához szinte elengedhetetlen. És hogy ezen gépeket használni is tudjuk, szükség van megbízható emberekre, akik ezekkel dolgoznak. Az emberi erőforrás hiányát a 2020-ban megalapított Szapi kisüzemmel (Obecný podnik Sap, s.r.o.) enyhítettük. A falusi cégben lehetőségünk van alkalmazni az összes tevékenységünkre embereket. Szolgáltatásokat biztosítunk magánemberek, valamint a falu és a környező önkormányzatok részére. Tevékenységeinkkel egyedülállóak vagyunk, ezért minőségi szolgáltatásainkkal továbbra is piacvezetők szeretnénk maradni a régióban. Tudatában vagyunk, hogy a hosszan tartó fennmaradáshoz szorgalmas alkalmazottakra, modern gépparkra és az állami hivatalokkal való további együttműködésre van szükség. Illetve fontos volt számunkra és sikerült elérni, hogy az elmúlt évek alatt fiataljainknak építkezési telkek megvásárlását is biztosítottuk, és nagy öröm számunkra, hogy az építkezések folyamatban vannak és van olyan ház is, amiben már laknak.

A támogató családi háttér

Ám ahhoz, hogy ezt a munkát el lehessen végezni, segítségre is szükség volt...

Az elmúlt 10 év munkáját nagyban segítette az összes önkormányzati képviselő, alkalmazott és maga a lakosság is, hogy bizalmat szavaztak, amit további szorgalmas munkával, tisztelettel és együttműködéssel szeretnék a jövőben is viszonzni.

A falufejlesztés mellett fontos a régió fejlesztése is.

Pontosan ezért tevékenykedem aktívan 2015 óta a Duna menti falvak társulásában (MAS Podunajsko, o.z.), ahol az alelnöki funkciót töltöm be. A társulást jelenleg 17 önkormányzat alkotja, amit a közeljövőben 23-ra tervezünk bővíteni, ami kataszterileg egy nagyobb, összefüggő területet fog alkotni. Számos fejlesztéssel sikerült hozzájárulnunk a régió felzárkózásához. Csak néhányat említve: sebességmérők elhelyezése a forgalmasabb útszakaszokon, üvegajtós könyves szekrények közterületen való elhelyezése, információs táblák elhelyezése, illetve számos középület, közterület modernizálása és a régió iskoláiban több rajz- és fotópályázat megszervezése. Az önkormányzatok kitartó és egyetértő munkájával nagy szerepet tudunk vállalni a régió további fejlesztéseiben.

A régióink legnagyobb közérdekét képviselő önkormányzati csoportja a Csallóközi Városok és Falvak Társulása, amelynek

vezetőségi tanácsában kaptam lehetőséget tevékenykedni. Feladatomban a csallóközi falvak és további, Nagymegyert körülvevő falvak képviselője a társulásban.

Számomra fontos a nemzetiségi identitásunk megtartása, annak tudatában, hogy Szlovákiában élünk, az ország törvényeinek betartása ránk is vonatkozik, és az országban élő összes nemzettel való együttműködés elengedhetetlen folyamat. Ahhoz, hogy nemzetünk továbbra is fennmaradjon, szükségünk van részt venni az országos politikában is. Ehhez nyújtok segítséget a Magyar Szövetség pártjának, ahol a Dunaszerdahelyi járás elnökségében kaptam meg az egyik alelnöki mandátumot.

A képviselők és a lakosok, valamint a kollégák mellett más is támogat a munkádban?

Két gyermek apukájaként és egy csodálatos feleség házastársaként is maximálisan ki akarom venni a részem a családi életből. A szabadidőmet szívesen töltöm a családommal – ők a legfontosabbak számomra, és úgy gondolom, érzem is, hogy szükségük van rám. Nagyon sokat köszönhetek a feleségemnek és az egész családom többi tagjának, hogy mindenben mellettem állnak és támogatnak. Mindig előttem van ezen mottó:

„A család az, ahol az élet kezdődik, és a szeretet soha nem ér véget.”

(as)

MÁRCIUS IDUSÁN EMLÉKEZTÜNK

Szap község március 16-án méltóképpen emlékezett meg az 1848/49-es forradalom és szabadságharc hőseiről. Az eseményt a község önkormányzata és a Csemadok helyi alapszervezete közösen szervezte.

A megemlékezést a kopjafánál kezdtük, ahol a Szózat kíséretében felhúztuk a magyar zászlót. Ezt követte Vida Evelyn szavalata. A szavalat után következett Berényi József Nagyszombat megye alispánjának ünnepi beszéde, majd a koszorúzás. A kinti program zárásaként meghallgattuk „Kossuth Lajos azt üzenté” című költeményt, majd bevonultunk a kultúrházba.

A megemlékezés ezután a felújított kultúrház nagytermében folytatódott, ahol

A csiliznyáradí óvodások műsora

Soós Klaudia felvétele

ünnepi műsorral kedveskedtek a vendégeknek. Fellépett Mézes Vivien szavalatával, a csiliznyáradí óvodások, Soós Kinga szavalata, valamint a csilizradványi Kóczán Mór Alapiskola tanulói. Végezetül Miklós Ferenc polgármester mondta el ünnepi gondolatait. Az ünnepség zárásaként fo-

gadáson látták vendégül az egybegyűlteket, ahol kötetlen hangulatban folytatódhatott a közösségi együttlét. A március 15-i megemlékezés Szapon idén nemcsak a nemzeti összetartozás ünnepe volt, hanem a helyi közösségi élet új fejezetének kezdete is.

Ünnepel a falu – az első írásos emlék 770 éves évfordulója

A Dunaszerdahelyi járás déli részén, közvetlenül a Duna gátja mellett, azon a helyen, ahol a Bősi Vízlépcső elvezető csatornája visszatorkollik a Duna eredeti medrébe, fekszik Szap község.

A település a már évszázadokkal ezelőtt a Csallóközben alapított falvak közé tartozik. Története egészen 1255-ig nyúlik vissza, amikor a pozsonyi váruradalom területén való megalapítást említik az oklevelek. A történelmi falu a Madarász-szigeten jött létre, ami védelmet nyújtott a lakosságnak minden ellenséggel szemben. Később azonban a falu kinőtte magát, és a lakosság kénytelen volt a sziget határain túl is terjeszkedni. 1929-ben még a sziget árterületén is álltak családi házak. A 14. századi források Alsó- és Felső-szapról tesznek említést. A 19. században a Héderváry grófi család is birtokos volt a községben. A dualizmus idején és a Horthy-korszak (1938–1945) alatt közigazgatásilag Győr vármegyéhez tartozott. A község nevét 1948-ban Palkovičovo-ra változtatták, de 1991 óta ismét Szap a hivatalos elnevezés – ahogy évszázadokon át korábban is.

A 19. századig a helyi lakosok jövedelmező halászattal foglalkoztak, egészen a Duna vízszabályozásáig, amely háttérbe szorította ezt a tevékenységet. A halászat mellett fontos szerepe volt az aranymosásnak, a molnárkodásnak és a mezőgazdaságnak is. A 18. században a Duna szakaszán 29 vízimalom működött. Az egységes mezőgazdasági szövetkezetet 1949-ben alapították.

A község kulturális és történelmi nevezetességei közé tartozik a református templom, mely klasszicista stílusban épült a 18. század végén. Az épület 1863-ban tűzvész áldozata lett, de 1865-ben újjáépítették, 1955-ben pedig felújították. A templomot 1993-ban és 2017-ben ismét renoválták. Belső rendezése a 20. századból származik.

A községben található egy modern római katolikus templom is, amely Avilai Szent Teréz tiszteletére lett felszentelve. A templomot 2000-ben építették egykori népiskola átalakításával, a katolikus híveknek korábban az 1973-ban épült kápolna szolgálta, amely 2021-ben került felújításra.

A község intézményei közé tartozik a felújított községi könyvtár is, ahol

mintegy 5000 könyv közül válogathatnak az olvasók.

Szap község egész évben pezsgő társadalmi életet él. Az önkormányzat évente megrendezi a Szapi Halásznapi nevű fesztivált, melynek célja a halászkultúra és a hagyományos szokások felelevenítése. 2016 áprilisában együttműködési megállapodás született négy határon átnyúló település – Kamond, Jedd, Palágykomoróc és Szap – önkormányzatai között.

A közösségi élet fejlődéséhez a helyi szervezetek is nagyban hozzájárulnak, többek között a Szlovák Vöröskereszt Helyi Szervezete, a Csemadok alapszervezete, a futballklub, a nyugdíjasklub, valamint az önkéntes tűzoltó testület.

Az elmúlt években több beruházás valósult meg a községben: felújították a középületeket és köztereket, modernizálták a közvilágítást és a helyi hangosbemondót, egyes járdaszakaszokat, kiépítették a kamerarendszert és létrehoztak egy új játszóteret. Új telkeket is kialakítottak családi és társasházak számára. 1828-ban Szap község 75 házból és 522 lakosból állt. Jelenleg 504 lakosa van.

SZÍVBŐL JÖVŐ SEGÍTSÉG

Meghitt hangulatban, megbecsüléssel és hálával telt meg a szapi kultúrház január 10-én, amikor a helyi Vöröskereszt szervezete tartotta meg hagyományos évzáró gyűlését. A rendezvény egyszerre volt ünnep, visszatekintés és előrenézés.

A rendezvényen jelen volt Miklós Ferenc, Szap község polgármestere, valamint Nagy Anikó, a nagylúcsi szervezet elnöke. Az estet prezentáció színesítette, amely képekben mesélte el a 2024-es év eseményeit – véradásokat, versenyeket, egészségmegőrző programokat, kirándulásokat.

A szervezetnek jelenleg 110 tagja van, közülük 60 aktív véradó. Tavaly 38-an adtak vért, s bár ez a szám az előző évekhez képest csökkent, a szervezet lelkesedése nem lankad. A 2024-es év több színes és tartalmas eseményt hozott: részt vettek a dunaszerdahelyi és somorjai életmentő versenyeken, egészségátórral voltak jelen a Szapi Halásznapon, a Medvei CsavarGo elnevezésű rendezvényen, sőt Csilizradványon és Balonyon is bemutatót tartottak az újrálesztésről és elsősegélynyújtásról. A szeptemberi árvíz idején frissítővel, pogácsával segítették a men-

Közös kép a véradókkal

Soós Klaudia felvételei

tésben résztvevőket. A kirándulások sem maradtak el: Szentendre volt az úti cél, amin a véradók féláron vehettek részt.

Az évzáró fénypontja a Janský- emlékérmek átadása volt, mellyel a sokszoros véradókat tüntették ki. Jádi Veronika, Kovács János és Koncz Tibor, a Janský- emlékérmek ezüst fokozatú, Inczedy Mónika, Köles István és Vida Viola pedig a Janský- emlékérmek bronz fokozatú medálját vehették át.

A gyűlés végén a megszokott ajándékcsoomagok és a tagsági bélyegek megvásárlása mellett a szervezet egy új célkitűzést is megosztott: szeretnék feldolgozni a

szapi vöröskereszt történetét, amely – jelenlegi tudásunk szerint – 1946-ban alakult. Az elnökség mindenkit arra buzdít, aki emlékeket, fényképeket, iratokat őriz, ossza meg őket a közösséggel.

A rendezvény zárásaként újra elhangzott: a szervezet tevékenységének mozgatórugója továbbra a 7 alapelv, mely szerint a jövőben is folytatják a munkát. Ezek az emberiség, pártatlanság, semlegesség, függetlenség, önkéntesség, egység, egyetemesség. Egy olyan kis közösségben, mint Szap, ahol 500 lakosból 60 aktív véradó van, talán nem is lehetne ékeesebb példáját találni a segíteni akarásnak.

Sikeresen zajlott le a tavaszi véradás

A Szlovák Vöröskereszt Szapi Szervezete ezúton szeretné szívből jövő köszönetét kifejezni mindazoknak, akik bármilyen formában hozzájárultak a 2025. március 9-én megrendezett véradás sikeréhez.

A legnagyobb hálánk természetesen az önkéntes véradókat illeti: 44 fő – köztük helyiek és a környező településekről érkezők – ajánlották fel vérüket, hogy embertársaikon segítsenek. Ez a nemes gesztus ismét bebizonyította, hogy a közösségi összefogásnak hatalmas ereje van. Külön köszönettel tartozunk: az Érsekújvári Nemzeti Transzfúziós Állomás munkatársainak, Szap községnek és Miklós Ferenc polgármester úrnak, a Szapi Önkéntes Tűzoltó Testület tagjainak, Soós Klaudiának, Szombathelyi Renátának és az Innopharma s.r.o. vál-

A Szlovák Vöröskereszt helyi vezetősége és a transzfúziós állomás munkatársai

latnak, a szapi A-Market élelmiszerüzletnek, Köles Istvánnak, Eva Vankovának, valamint Csiliznyárad, Medve, Patas és Balony községek polgármestereinek és önkormányzatainak, akik szintén támogatták a kezdeményezést.

Nem utolsósorban pedig köszönet illeti a Szlovák Vöröskereszt Szapi Szervezete minden egyes tagját a lelkes és odaadó munkáért, amely nélkül ez az esemény nem jöhetett volna létre.

AKI MEGÉLTE A TÖRTÉNELEM VIHARAIT

Szap község legidősebb lakosával, a 96 éves Vida Vali nénivel beszélgettünk

Komoly beszélgetésre készültünk, de egy ilyenre talán nem is lehet igazán készülni, legalábbis nem a szószoros értelemben. Vida Vali nénit látogattuk meg, Szap jelenleg legidősebb lakosát, aki december 3-án töltötte be 96. életévét. Egy ilyen beszélgetésre nem nagyon kell kérdésekkel készülni, a titok roppant egyszerű – hagyni kell az alanyt beszélni és mesés történetek, hihetetlen életutak elevenednek meg előttünk. És pontosan így történt...

Vali néni, árulja el nekem, hogy telnek a napjai?

Pihengetek, tévét nézek, ez a szórakozásom, aztán a szomszéd menyecske szokott átjönni hozzám, jól elbeszélgetünk. Régebben a leányom ápolt, de aztán ő is megbetegedett és nem tud már figyelni rám, ráadásul Somorján él. Most már 28 éve vagyok özvegy, azóta mindig volt valaki, aki gondoskodott rólam. Vagy a lányaim jöttek, vagy én mentem el hozzájuk, néha akár hónapokra is.

Mi az, ami érdekli a tévében? Mit szokott nézni?

Jobban a természetfilmeket szeretem, ezeket a háborús filmeket nem. De a vallási műsorok is érdekelnék, meg a nótás adások.

A híreket is megnézi?

Megnézem és hát nem nagyon tetszik, amit látok. Mindig csak rosszat mondnak róla, soha semmi jót. De azért érdekel, hát megnézem.

Szapon született, itt is nőtt fel. Milyen volt itt felnőni?

Ketten voltunk testvérek. A testvérem harmincas, de ő korán elkerült hazulról, keveset volt itthon. Édesanyám '48-ban meghalt, akkor voltam 20 éves, aztán a papával maradtam, ebben a házban, ahol ma is élek. A nagymamám itt lakott szemben, csak át kellett menni az úton. Nagyon szerettem a gyerekkoromat, jó volt itt felnőni ebben a környezetben. Mindenféle játékot játszottunk, például

Vida Vali néni: „...értsek meg és szeressék egymást az emberek”

volt jójónk, meg pilickéztünk, aztán ott volt még az „Adj király katonát” játék, amit nagyon szerettünk. Király, király, adj katonát, magamat vagy rongyos bakát? – így hangzott a mondóka, még a mai napig emlékszem rá.

Ide járt iskolába?

Hétévesen kezdtem az iskolát, akkor még Csehszlovákia volt és szlovákul tanultunk, aztán '38-ban jöttek be a magyarok, akkor magyarok lettünk, mármint az oktatás is magyarul zajlott, egészen a háború végéig, akkor megint „szlovákok” lettünk. Úgyhogy négy tanítóm volt, elsőben Szekeres Emília, utána Berta Erzsébet, aki komáromi volt, utána Joó Bandi, végül Szénási Béla – nála fejeztem be a nyolcadik osztályt. Az iskola ott volt, ahol most a községháza, bent az udvarban. Olyan hosszú épület volt, a templom mögött, mert református iskola volt. Volt katolikus is a faluban, meg református is, de érdekes volt akkor a világ, mert a református gyerekek nemigen szórakoztunk a katolikus gyerekekkel. Valahogyan mindig csak a mindegyik a magáéval. Nem volt ebben semmi rossz, nem volt háborúskodás, vagy gyűlölet, egyszerűen ezt szoktuk meg.

Amikor aztán fiatal felnőttek lettek, 17–18 évesek, akkor hol találtak szórakozást? Voltak a faluban táncos mulatságok?

Nem, ilyenekre nem emlékszem. De társasági élet zajlott, ráadásul nálunk itt a szomszédban volt a kocsmá, ahol most az élelmiszerüzlet van. De mi nem jártunk oda. Csak hallottam búcsúkor például, hogy szól a zene, aztán leselkedtünk, láttuk, ahogy táncolnak. Aztán volt ott bál is, pöttyös bálnak mondták, mert pöttyös ruhába öltöztek a nők. Azokat néztük, hogy milyen jól táncolnak.

Hol tudtak ismerkedni a fiatalok?

Volt, aki az ilyen rendezvényeken, de azért igen sok fiatal a maga falujából nősült, meg a szomszéd faluból, ahova biciklivel el tudott menni. Akkor még nem úgy volt, hogy elmegyek a világ végére. Sok nyáradit vett el, vagy patasit, vagy megyerit, vagy radványit. Az én férjem szapi volt. Mi itt ismerkedtünk meg a faluban. Érdekes, hogy ő katolikus volt, én református. Ismertük mi egymást gyerekkorunktól, csak nem törődtünk egymással. A terület, amit Vidacsának hívnak, ott szoktunk libákat őrizni, a fiúk pedig ott futballoztak, játszadoztunk,

aztán ott beszélgettünk. Mi ott jöttünk össze a párommal. Akkor voltam 18–19 éves. Aztán összeházasodtunk, jöttek a gyerekek, úgyhogy itt maradtunk ebben a házban.

Mit dolgozott, minek tanult?

Nem tanultam semmit, mert nem volt rá mód, de szerettem volna. Nagyon szerettem kiszolgálni. Úgyhogy mikor már annyi idős voltam, fölkertek a kocsmárosok, a boltosok, ha valaki szabadságra ment, hogy segítsék. Néha a kertészetben is dolgoztam, főleg szezonban. Aztán 1972-ben felkértek, hogy menjek a Szapi Csárdába segíteni, mert felmondtak a pincérek. Hát elvállaltam, de sok dolog volt, aztán megkértek, hogy maradjak, felvesznek állandóra. Sokat gondolkoztam rajta, végül elvállaltam. Pozsonyi volt akkor a főnök, de nagyon rendes ember volt, mindjárt ránk bízta a kulcsot, mert megbízott bennünk. Aztán ott dolgoztam 16 évet a csárdában, mint szakácsnő. Akkor volt a csárda fénykora, ez a pozsonyi főnök tudta, hogyan kell behúzni az embereket.

Hol tanult meg főzni?

Itthon, a csárdában a kollégáktól, nem jártam szakácsiskolába. Ez volt a legjobb iskola nekem. Nagyon jól ment a csárda akkor, még Pozsonyból is jöttek vendégek, jó híre volt. Még most is emlegetik. A főnök nem úgy hozta a halat, hogy 1–2 kilót, de hozott egy mázsát. Akkor aztán a két asszony pucolta a halat, közben süttöttük és szolgáltuk fel. Jöttek a buszok, a kirándulók, azt sem tudtuk, hogyan dolgozzunk.

Közben ugye itt volt a család, a háztartás, a gyerekek...

Igen, lassan születtek a gyerekek, majd felnőttek. Két fiunk és két lányunk lett. A kisebbik lányom velem dolgozott a csárdában, később Somorjára került bölcsődébe. Most van 18 unokám, 20 dédunokám és 5 az ükunokám is.

Össze szokott gyűlni az egész család?

Valamikor igen, de ma már mindenki egyszerre nem. Azért jönnek, meglátogatnak, de manapság mindenki siet, mindenki dolgozik, senkinek sincs ideje semmire.

A 95. születésnapja alkalmából köszöntötték Vali néni 2023-ban

Mit szeretett csinálni fiatalon? Hogyan tudott kikapcsolódni?

Nagyon szerettem színházba járni. De magam, mert a papa nem szeretett. A szomszédasszonyokkal mentünk busszal, sokszor Győrbe, meg Dunaszerdahelyre. Főleg az operettet szerettem, de jöhetett bármi. Úgyhogy én színházba mentem, papa pedig a kocsmába, ott várt rám. Hazaértem, leszálltam a buszról, megálltam érte a kocsmába és együtt mentünk haza. Mert akkor még a kocsmá volt a közösségi tér, beszélgetni jártak oda az emberek, hiszen nem is nagyon volt más lehetőségük. Meg focira jártunk ki, ott találkoztak az emberek. Akkor még ott volt a focipálya, ahol a térköveket gyártják. Kivittük a pokrócot, leterítettük a fűre, leültünk a gyerekekkel, vittem nekik gyümölcsöt, ették, eljátszottak – ez volt a vasárnapi szórakozásunk. Akkoriban, ha kimentem az utcára, és jött valaki, megálltunk, kivittem a székeket a ház elé, leültünk és beszélgettünk. Ma már ilyen nincs. Elfutunk egymás mellett...

Az élete során számos olyan esemény történt, ami átírta a hatalmi egyensúlyt, ilyen volt például a második világháború. Hogy élték meg azt?

Olyan nagyon nem érintett bennünket, hála Isten, de féltünk tőle. Hallottuk a lövöldözéseket, a bombariasztásokat, mert közel van Győr. Aztán mikor bejöttek az oroszok, az volt rossz. A Dunán járkáltak ilyen csavargók, akik gorombák voltak, éjjel bezörgettek valahova, enni-valót kértek és ki ne mert volna adni nekik. Aztán ennek is vége lett, majd jött a kitelepítés időszaka. Minket is ki

akartak telepíteni, de jó boltosunk volt itt szemben, aki nem engedte, hogy elvigyenek, mert édesanyám akkor már fekvőbeteg volt. De akkor is vittek el a faluból egy párat, végül pedig egy család híjján mindenki vissza is tért.

Majd húsz év sem telt el és jött 1965, ami magával hozta a nagy vizet. Arra hogy emlékszik?

Elvittek bennünket a gyerekekkel együtt, a férfiak itthon maradtak, védték a falut a víz ellen. Szerencsére nem csinált olyan nagy károkat, mint mondjuk Kulcsodon, de nem volt leányálom. Aztán megcsinálták ezt a vízi erőműt, később már nem volt annyi víz.

Mit szól hozzá, hogyan fejlődik a falu?

Már nem nagyon járok ki, csak amikor orvoshoz megyünk, akkor körbevisznek a faluban, látom a változásokat. Tetszik, most valahogyan más ez a falu, fel van jobban karolva. Mindenféle változás van, a tóból játszóteret csináltak. Azelőtt rongyabbul mentek a dolgok, nem volt ennyi lehetőség, de most valahogyan föl van lendülve ez a közösség, rendesek az utcák, takarítják őket, szép minden.

Mit kíván a falunak, a falusiaknak?

Minden jót kívánok nekik, jól menjen, értsék meg és szeressék egymást az emberek.

És ugyan még három év, de táncol velem egyet a 100. születésnapján?

Jaj, azt még meg is kell érni!

Angyal Sándor

A SZAPI KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSPROGRAMJA 2025. 03. 17.

1. Megnyitó, program ismertetése a jelenlévőkkel.
2. Jegyzőkönyvvezető és a -hitelesítők kinevezése.
3. Határozatok teljesítése.
4. Mgr. Barbara Bartovičová (Bartalos István, Szap 188 meghatalmazott képviselője) kérvényének megtárgyalása – szolgalmi jog rendezésére a Szapi kataszterben lévő KN-C 324/3 és KN-C 325/2 parcellákra.
5. Telekeladási szándéknyilatkozat megtárgyalása Szap kataszterében lévő 141/4 parcellára – kérvényezők – Továryš Rajmond és Mgr. Csémi Bianka (Szap 204).
6. Közérdeket védő bizottságba képviselők személyére javaslat és kinevezés (2024-es évre szóló vagyonbevalóságok leadása).
7. Javaslat Nagyszombat megye Központi válságalapjába való belépésre.
8. Egyéb időszerű feladatok megtárgyalása. Vita.
9. Zárszó.

ANYAKÖNYVI HÍREK • SPRÁVY Z MATRIKY

2024. december – 2025. március

JUBILÁNSOK • JUBILANTI:

• Csicsay Erika, 75 éves	• Zsemlye Rozália, 70 éves
• Miklós Árpád, 70 éves	• Miklós Zsuzsanna, 75 éves
• Soós Katalin, 70 éves	• Busánszki Vince, 80 éves
• Bartalos Elemér, 80 éves	• Bartalos Béla, 75 éves

A SZAPI KÉPVISELŐ-TESTÜLET ÜLÉSPROGRAMJA 2025. 04. 10.

1. Megnyitó, program ismertetése a jelenlévőkkel.
2. Jegyzőkönyvvezető és a -hitelesítők kinevezése.
3. Telekeladási szerződés javaslat jóváhagyása Szap kataszterében lévő 141/4 parcellára, Továryš Rajmond és Mgr. Csémi Bianka (Szap 204) részére.
4. Egyéb időszerű feladatok megtárgyalása. Vita.
5. Zárszó.

KÖNYVKUCKÓ

Pár évvel ezelőtt a mi falunkban is elhelyezésre került a könyvkuckó, amely a községi hivatallal szemben lévő kis parkban található. Nagyon hasznos volt a könyvkuckó elhelyezése, ugyanis nagyon sok falubeli viszi oda azokat a könyveit, amelyekre már nem tart igényt, azonban kidobni nem szeretné őket. A könyvkuckó általuk, illetve a helyi könyvtár által kerül feltöltésre. Ezzel is lehetőséget biztosítunk a falu lakosainak, hogy tudjanak könyvet magukhoz venni, abban az esetben is, ha esetleg nem felel meg nekik a könyvtár nyitvatartási ideje.

Kiürülni sosem hagyjuk, ugyanis ennek a könyvkuckónak az a lényege, hogy a könyvek cserélve legyenek, tehát ha valaki elvisz egy könyvet, annak tennie is kell helyette.

A könyvkuckó kihelyezése megvalósult Nagyszombat Megye Önkormányzatának és a Duna Menti Falvak Társulásának támogatásával.

Évértékelő a helyi Csemadoknál

A Csemadok szapi szervezetének vezetősége 2025. január 11-én, 16 órai kezdettel tartotta évértékelő tagsági gyűlését a helyi kultúrházban. Az est keretén belül bemutatásra került a szervezet 2024-ben kifejtett munkája, valamint a 2025-ös munkaterv is.

A résztvevők előtt felidéztek a 2024-es év gazdag programkínálatát, amelyben helyet kapott a farsang, a húsvétváró, a március 15-i megemlékezés, az anyák napja, a gyereknap, sőt, még az élő adventi ablaknyitogató és a batyubál is. Az események sokszínűsége hűen tükrözi a szervezet közösségépítő törekvéseit, melyeket a 2025-ös évre is hasonló lendülettel terveznek folytatni – többek között egy közös kirándulással és piknikkel színesítve a programot. A tervek közt szerepel még a többi szokványos program is, mint például a húsvétváró, az anyák napja, a gyereknap, a tökösdélután, a Mikulásváró és a kará-

csnyi műsor megszervezése. Mindezek mellett ebben az évben is megszervezik immár negyedszer az Adventi vásárt, valamint harmadik alkalommal a szilveszteri batyubált.

A gyűlést megtisztelte jelenlétével Sátor Zoltán, a Csemadok dunaszerdahelyi területi választmányának elnöke. A hivatalos beszámolók és köszöntők után a vezetőségi tagok és a szervezetek elnökei apró ajándékokkal lettek elismerve az év során végzett odaadó munkájukért. Külön köszönetet mondtak Miklós Ferenc polgármester úrnak, valamint Sátor Zoltán elnök úrnak is a támogatásukért.

A rendezvény egyik fénypontja ifj. Derzsi György meghatározó Szerelem, Sárdy című előadása volt.

Az este végén egy barátságos állófogadás keretében teával, puncsal, forralt borral és házas finomságokkal vendégelték meg a jelenlévőket, miközben lehetőség nyílt a tagsági bélyegek megvásárlására is.

BOSZORKÁNYOK ÉJSZAKÁJA SZAPON

Március 22-én ismét nálunk gyűltek össze a környék „banyái” – no persze a szó legjobb értelmében. Ismét banyabált szerveztek a szapi hölgyek, s aki a rendezvényre érkezett, tudhatta, hogy garantált a szórakozás.

Bár hivatalosan kilencedik alkalommal került megrendezésre, valójában hetedszerre sikerült fizikailag is megvalósítani – a Covid időszaka ugyanis két év kihagyást hozott. A rendezvényen közel 100 vendég vett részt, köztük sok visszatérő, de bőven akadtak új arcok is. A résztvevők nemcsak Szapról, hanem a környező településekről is érkeztek, jellemzően baráti társaságokban, igazi jókedvvel.

A hangulat fergeteges volt, köszönhetően DJ Bird zenei repertoárjának, valamint a PushUp triónak, a Phoenix RT zenekar három tagjának, akik igazi közönségkedvenc slágerekkel mozgatták meg a bálzókat. A fellépők nemcsak zenéltek, hanem aktívan bevonták a közönséget is – közös éneklésre, táncra buzdították a vendégeket, amitől a bál tényleg életre kelt.

Zsemlye Eti főszervezőtől megtudtuk, hogy a bál bevételét – ahogy már hagyományra vált – idén is jótékony célra fordították: Puzsér Olivér, egy mozgáskorlátozott fiatal fiú gyógykezelését támogatták vele. A szervezők meghatározó levelet kaptak az édesanyjától, aki háláját fejezte

ki a segítségért – ez a gesztus újabb megerősítése volt annak, hogy a Banyabál jóval több, mint egy táncos mulatság.

A tombolahúzás szintén a megszokott izgalmakat hozta – az est végén egy meglepetés is akadt: a „Bál boszorkánya” címet sorsolták ki a belépőjegyek alapján. Az új boszi egy évig őrizheti a rendezvény söprűjét – jövőre pedig tovább kell adnia az újabb kiválasztottnak.

A szervezők már a jövő évi bálra készülnek – előzetesen március 21-ét jelölték ki dátumként. A várakozás pedig nem alaptalan: a Banyabál mára a környék egyik legnépszerűbb, legszínesebb és leginkább szívből jövő rendezvényévé nőtte ki magát. (bb)

EGYENES ÚTON AZ ORSZÁGOS DÖNTŐBE

Április 3-án került megrendezésre Galántán a 35. Tompa Mihály Versés Prózamondó Verseny országos elődöntője, amelyen jómagam is részt vettem.

Az 5. kategóriában (egyetemisták és felnőttek) mérettettem meg, a Csema-dok szapi alapszervezetének képviselőjeként. A szereplés után izgatottan vártuk az eredményhirdetést, ahol kiderült, hogy kik azok a versenyzők, akik az országos döntőn, Érsekújvárbán mutathatják meg, mit tudnak. Az izgalom egyre fokozódott, főleg amikor arra

lettem figyelmes, hogy már csak hárman maradtunk a színpadon, ami azt jelenti, hogy biztosan képviselhetem falumat a döntőn. Azonban arra, ami ezután következett, egyáltalán nem számítottam. Kategóriám 1. helyezettjeként jutottam tovább.

Elmondhatom, hogy nagyon nagy öröm ez számomra. Bátran állok majd a zsűri elé április 25-én az országos döntőn. Addig is gyakorlok tovább, és érjek el bármilyen helyezést, büszkén fogok hazajönni.

Mézes Vivien

A szapi burgonya

A községi vállalat munkásai már elültették az idei burgonyát, mégpedig ugyanazon a 70 áron, mint tavaly. A múlt évben a termést sajnos megtizedelte az árvíz, bízunk benne, hogy idén az időjárás kegyesebb lesz, és nem befolyásolja ilyen mértékben a hozamot. Reményeink szerint szép termést takaríthatunk majd be. A betakarítás után a termést, ahogy tavaly is, a faluban és a régióban fogjuk értékesíteni.

KITAKARÍTJÁK AZ ÁRKOKAT

A tavalyi árvíz után felmerült a régi vízelvezető árkok tisztántartásának problémája. Éppen ezért az önkormányzat kezébe vette az ügyet és idén tavasszal elkezdtek a szóban forgó szakaszok megtisztítását. Így, ha újra nagyobb mennyiségű víz zúdulna a településre, a kitisztított árkok némi segítséget nyújtanak majd és tehermentesítik az utcáinkat a víztől. Mindezek mellett a Vízgazdálkodási Vállalat a saját árkait takarítja, s ígéretet kaptunk arra, hogy ezeket folyamatosan karban is tartják majd a jövőben.

DECEMBERBEN TÖRTÉNT

Igaz, már húsvétra készülünk, ám mégsem mehetünk el a decemberben történt események mellett szó nélkül. Főként azért nem, mert lapunk nem kizárólag a ma emberének íródik, de gondolnunk kell a jövő nemzedékeire is, akik reményeink szerint lapozzák majd.

December 14-én került megrendezésre a községünkben a már hagyományossá

vált karácsonyi ünnepség, amelynek keretén belül felléptek a szapi gyerekek, Molnár Máté és Beke Anna Lili. A szapi gyerekek ünnepi műsort mutattak be, Máté és Lili pedig énekes produkcióval készült. A műsor végeztével a tűzoltók forralt borral kedveskedtek a jelenlévőknek, az önkormányzat édességekkel, a helyi Csemadok alapszervezete pedig süteményekkel és meglepetés csomagokkal készült a fellépő gyerekeknek.

December 31-én került megrendezésre a helyi Csemadok alapszervezetének szervezésében a második szilveszteri batyubál. Nagy örömeinkre szép létszámban összegyűltünk, hogy együtt búcsúztassuk az óévet és köszöntsük az újat. Azt este folyamán a jó hangulatról Dj Kopi gondoskodott. A jelenlévőknek lehetőségük volt tombolajegyek vásárlására. Ezúton szeretnénk még egyszer köszönetünket kifejezni mindenkinek, aki bármilyen módon hozzájárult ahhoz, hogy a bál létrejöhessen és jó hangulatban teljen. Mindezek mellett nagy köszönettel tartozunk a tombola felajánlásokért is.

Éjfélkor pezsgővel koccintva köszöntöttük az új évet. A gyerekeknek gyerekpezsgőt szolgáltunk fel, illetve kis csomaggal köszöntöttük őket.

Az este zárópontjaként minden pár lámpiont kapott, amelyet közösen engedünk fel az égbe. A jó hangulatot mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy az utolsó vendégek 5 órakor távoztak.

(mézes)

Soós Klaudia felvétele

ÉVÉRTÉKELŐ A TŰZOLTÓKNÁL

Március 7-én került sor a Szapi Önkéntes Tűzoltó Testület évzáró összejövetelére. A frissen felújított kultúrház különösen szimbolikus helyszínként szolgált: a rendezvény nemcsak az elmúlt év értékeléséről szólt, de a jövő terveiről is.

A rendezvény során visszatekintettek a 2024-es év eseményeire. A statisztikák szerint a csapat 15 bevetésen vett részt, 36 különböző helyszínen – főként árvízi beavatkozásokon, baleseteknél, természeti károknál, kisebb technikai mentéseknél. Az árvíz idején hat napon keresztül, szinte éjjel-nappal dolgoztak, bizonyítva: a szapi tűzoltókra mindig lehet számítani.

Soós Klaudia felvétele

Az év másik nagy eredménye az ifjúsági és női tűzoltócsapat megalakulása. Bár az ifik még nem versenyeztek, a női csapat remekül szerepelt – első megmérettetésükön a dobogó harmadik helyét szerezték meg.

Az önkéntes tűzoltók a közösségi események szervezéséből is kiveszik részüket: jelen voltak a gyereknapon, a falunapon és természetesen megszervezték a már hagyománnyá vált tűzoltóbált is. Az idei és a hosszútávú tervek közt szerepel az öltöző bővítése, a továbbképzéseken való részvétel, bekapcsolódás a versenyekbe, illetve egy garázs vásárlása, esetleg építése, ugyanis a csapat szép fejlődésének hála kinőtte a szertárt.

TŰZOLTÓK AVATTAK KULTÚRHÁZAT

Épphogy befejeződtek a helyi kultúrház felújítási munkálatai, fel is avatták azt az önkéntes tűzoltóink. Február 22-én ugyanis megszervezték harmadik báljukat, ami iránt ebben az évben is nagy volt az érdeklődés.

A bál különösen emlékezetesre sikeredett, hiszen a helyszín szinte az utolsó pillanatban nyerte el új arcát, köszönhetően a kivitelezők hétvégi munkájának is. A jegyek pillanatok alatt elfogytak, a bál pedig rendkívül sikeres lett, mind hangulat, mind anyagi szempontból. A tombola 70–80 értékes díjat vonultatott fel, az ebből befolyó bevételt pedig az egyesület fenntartására fordítják – javításokra, eszközbeszerzésre.

A hajnalig tartó mulatságon a zenét ismét DJ Kopi biztosította, s a szervezők már most egyetértenek abban, hogy jövőre mindenképpen megszervezik majd az akciót.

SPORTÉVZÁRÓ ÉS KÁRTYAVERSENY

A helyi sportszervezet szervezésében az év elején két rendezvény is zajlott. Elsőként január 17-én került sor a szervezet évváró taggyűlésére, majd mindjárt másnap, azaz január 18-án kártyaversenyt rendeztek. Mindkét eseménynek a helyi kultúrház nagyterme adott otthont.

TERJED A SZÁJ- ÉS KÖRÖMFÁJÁS

Az utóbbi hetekben Szlovákiában komoly aggodalomra adott okot a száj- és körömfájás megjelenése, amely jelentős kihívások elé állítja az ország állategészségügyi hatóságait és a mezőgazdasági szektort.

Március 21-én a szlovák Zólyomi Állategészségügyi Intézet megerősítette a száj- és körömfájás jelenlétét három szarvasmarha-tenyészetben, amelyek Medve, Csiliznyárad és Baka településeken található. A fertőzés terjedése sajnálatos módon azóta is folytatódott. A járvány megfékezése érdekében a szlovák hatóságok szigorú intézkedéseket vezettek be: az ország teljes területén megtiltották a szarvasmarhák, juhok, kecskék, sertések és más párosujjú patás állatok mozgatását, beleértve az importot és exportot is. A fertőzött gazdaságokban az összes érintett állatot leölték a vírus terjedésének megakadályozása érdekében. A szlovák kormány több millió eurót különített el a védekezési intézkedések finanszírozására.

A száj- és körömfájás rendkívül fertőző vírusos betegség, amely főként a párosujjú patásokat érinti, mint a szarvasmarha, sertés, juh és kecske. Bár

emberekre nem jelent veszélyt, az állatállományokban súlyos gazdasági károkat okoz.

A hatályos intézkedések szerint az emberek mozgását is korlátozzák, jelenleg tilos a természetjárás, illetve számos település bevezető útjain fertőtlenítik a gépjárművek kerekeit, így próbálják megakadályozni a fertőzés terjedését. Szap községben április elején

megtörtént a háztartásokban az állatok tesztelése, az eredmény szerint nem találtak fertőzött egyedet. Az önkormányzat kiosztotta a fertőtlenítőket a helyi gazdáknak, amelyeket a válságstáb és a Magyar Szövetség párt biztosított a községeknek. Csak reméljük, hogy mihamarabb sikerül megfékezni a járványt és enyhülnek a korlátozások.

(-)

Szapi Hírnök – A szapi önkormányzat információs lapja • Hlásnik obce Sap – Informačné periodikum obecného zastupiteľstva.
Kiadja: Községi Hivatal, 930 06 Sap č. 48. Tel./fax: 031/554 92 06. IČO: 00305693. Kiadásért felel Szap község önkormányzata. Főszerkesztő: Ing. Miklós Ferenc. Szerkesztő: Angyal Sándor. Riporter: Soós Klaudia. Nyelvi ellenőrzés: Esztergályos Zsuzsanna. Grafikai előkészítés: AlexGRAF. E-mail: szapi.hirnok@obecsap.eu. Nyomja a Reproffset nyomda Dunaszerdahelyen. Engedélyezte a SZK Kulturális Minisztériuma, Pozsony. Nyilvántartási szám: EV 5173/15. ISSN 2453-6156. Megjelenik negyedévente. A hirdetések tartalmáért és nyelvtani minőségéért a szerkesztőség nem vállal felelősséget.